

1.1 තත්වගණනය කළ මතය

සෙන්ට්‍රල් ඉන්ජිනියරින් සර්විසස් (පුද්ගලික) සමාගමේ (“සමාගම”) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය කෙරේ.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සම්පූර්ණත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව

(LKAS 1) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියේ ප්‍රතිපාදනවලට පටහැනිව, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ණය ගැනි ශේෂය සහ අත්තිකාරම් ගිණුම්වල හර ශේෂයන්ට රු.12,447,930 ක සාණ ශේෂයන් හිලව් කර තිබුණු අතර විවිධ ණයහිමි, වැඩ ආරම්භ කිරීමේ අත්තිකාරම්, රඳවාගැනීමේ ගෙවිය යුතු මුදල්, විවිධ අදායම් ගිණුම්වල බැර ශේෂයෙන් රු. 29,645,212 ක සාණ ශේෂයන් හිලව් කර තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා ඇති ජංගම වත්කම්, ජංගම වගකීම් සහ විවිධ ආදායම් පිළිවෙලින්. රු. 12,447,930, රු. 17,589,685 සහ රු.12,055,527 ක් අඩුවෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

අත්තිකාරම් - කෙරිගෙන යන ගෙවීම් හරහා මුළු අත්තිකාරම් මුදල පියවා ගැනීමෙන් පසුව, මෙම හර ශේෂයන් බැර ශේෂයන්ට එරෙහිව හිලව් කරනු ලැබේ. එමඟින් නිරවුල් වූ සැපයුම්කරුවන් ලැයිස්තුවෙන් ඉවත් වනු ඇත. රඳවාගත් අත්තිකාරම් බැඳුම්කර සහ කාර්යසාධන බැඳුම්කර ලෙස තබා ගනිමින් සැපයුම්කරුවන්ට මෙම අත්තිකාරම් මුදල් ලබා දී ඇත. අත්තිකාරම් උප ලේඛනය සකස් කිරීමේදී, ප්‍රමාද දෝෂයකින් එක් එක් අත්තිකාරම්වල ශුද්ධ ශේෂයන් දැක්වීමට අපොහොසත් වී ඇත. මෙම හේතුවෙන් එකම සැපයුම්කරුගේ ගිණුමේ හර ශේෂයන් සහ බැර ශේෂයන් පවතී.

නිර්දේශය

ජංගම වත්කම් සහ ජංගම වගකීම් හිලව් කිරීමකින් තොරව වෙන වෙනම දැක්වීමට අවධානය යොමු කළ යුතුය.

ණය ගැතියන් - ණයගැති ගිණුමේ ඇති රු. 435,677.24 ක සාණ ශේෂය මධ්‍යම ඉංජිනේරු උපදේශන කාර්යාංශය වෙතින් ලැබුණු අතිරික්ත මුදලක් වන අතර එය “ ජීම් ප්‍රදේශ පන්ති කාමර හා වෙනත් අවශ්‍යතා බවට පරිවර්තනය කිරීම” සඳහා

වූ කොන්ත්‍රාත්තුව සැලසුම් කිරීම හා ගොඩනැගීම සඳහා ලැබී තිබුණි (BD 135). එම අතිරික්ත ලැබීම් සිරිසිබේ ලැබිය යුතු ණයගැති ශේෂයට හිලව් කර ඇත. තවද අනුරාධපුර මූලික කාර්යාලයේදී ගිණුම් වාර්තා අවසන් කිරීමේ අරමුණින් නාමමාත්‍ර ඉන්වොයිසිය ගිණුම් ගත කරන අතර පසුව සේවාදායකයා විසින් අඩු මුදලක් සහතික කර තිබුණි. සහතික කළ වටිනාකම ගිණුම් වලට ගැලපීමෙන් පසු ණයගැති ශේෂය සෘණ ශේෂයක් වී තිබුණි.

විවිධ ණයහිමි - උපලේඛණයේ ප්‍රමාද දෝෂයකින් හර ශේෂයන් පෙන්නුම් කරන බව සියලු මූලික කාර්යාල විසින් පිළිතුරු සපයා ඇත.

වැඩ පූර්ව අත්තිකාරම් - ප්‍රධානතම අතපසුවීම් සිදුවී ඇත්තේ පොළොන්නරුව (MKDP) මූලික කාර්යාලයේදීය.

සේවාදායකයාගේ වැඩ පූර්ව අත්තිකාරම් සඳහා සාරාංශයේ හර ශේෂයන් සඳහා හේතුව නම්, ඇතැම් අවස්ථා වල ඉන්වොයිසි වැරදි ලෙස ගණකාධිකාරිවරයා විසින් බිල් කර තිබුණි. එමඟින් ඔවුන් ඉන්වොයිසිවල අඩු කරන ලද වැඩ පූර්ව අත්තිකාරම්, ප්‍රමාණය ඉක්මවා අඩුකර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, ව්‍යාපෘතිය අවසන් වී සේවාදායකයාට භාර දී ඇතත්, ඇතැම් ඉන්වොයිසි සේවාදායකයා විසින් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. මෙම ගැටළු බොහොමයක් දැනටමත් අප විසින් විසඳා ඇති අතර 2020 අවසන් ගිණුම් සකස් කිරීමේදී ඉතිරි ශේෂයන් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

ගෙවිය යුතු රඳවා ගැනීමේ මුදල් - උපලේඛණයේ ප්‍රමාද දෝෂයකින් හර ශේෂයන් පෙන්නුම් කරන බව සියලු මූලික

කාර්යාල විසින් පිළිතුරු සපයා ඇත.

විවිධ ආදායම් - (LKAS 1) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රමිතියේ 34 සහ 35 වගන්ති අනුව සමාන ගනුදෙනු සමූහයකින් පැන නගින ශුද්ධ ලාභ සහ අලාභයන් ඉදිරිපත් කිරීමට ඉඩ දෙනු ලැබේ. නිදසුනක් ලෙස, විදේශ විනිමය ලාභ සහ අලාභ හෝ වාසි, ප්‍රධාන ආදායම් ප්‍රභවය හැර වෙළඳ ආදායම සඳහා වන මූල්‍ය උපකරණ මත ඇති වන පාඩු දැක්විය හැකිය.

කෙසේ වෙතත්, යම් ආයතනයක් එවැනි වාසි සහ අලාභ ප්‍රමාණාත්මක නම් වෙන වෙනම ඉදිරිපත් කරයි.

එබැවින් අපි වෙනත් ආදායම් ප්‍රභවයන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ශුද්ධ පදනම මත වෙන වෙනම ඉදිරිපත් කළෙමු. එබැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල විවිධ ආදායම් ඉදිරිපත් කිරීමේදී කිසිදු ගැටළුවක් සිදුවී නොමැත.

1.5.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

විගණන නිරීක්ෂණය

සමාගමේ ඇතැම් මූලික කාර්යාල විසින් පොලී ආදායම උපචිත පදනම මත ගණනය කර තිබුණු අතර ඇතැම් ඒවා මුදල් පදනමින් ගණනය කර තිබුණි. එබැවින්, ආයෝජන පොලී ආදායම ගණනය කිරීම සඳහා සමාගමට ස්ථිර ප්‍රතිපත්තියක් නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

මෙම විගණන නිරීක්ෂණය සඳහා පැහැදිලි හා සෘජු අදහස් දැක්වීමක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

නිර්දේශය

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 1 හි විධිවිධාන අනුව උපචිත පදනම මත පොලී ආදායම හඳුනාගැනීමට පියවර ගත යුතුය.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය

උපකරණ සහ මෙවලම් සඳහා ක්ෂයවීම ගණනය කිරීමේදී සමාගමේ මූලික කාර්යාල නවයක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ 2.3.6 සටහනෙහි දක්වා ඇති ක්ෂය අනුපාතය අදාළ කර නොතිබුණි. එබැවින්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්ෂයවීම රු. 24,555,621 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

ප්‍රධාන කාර්යාලය හැරුණු විට, වෙනත් මූලික කාර්යාලවල (දකුණු, උතුරු සහ මධ්‍යම පළාත) ක්ෂයවීම් ගණනය කිරීම සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පෙන්වා ඇති 20% වෙනුවට 25% ක ක්ෂය අනුපාතයන් භාවිතා කර ඇත. එබැවින් වර්ෂය සඳහා ක්ෂයවීම් තරා අනුපාතයේ 5% ට වඩා ඉහළ අගයක් ගෙන තිබුණි.

නිර්දේශය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් වල දක්වා ඇති ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සමාගම විසින් පිළිපැදිය යුතුය.

1.5.4 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි

2018 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් නිරවුල් නොකරන ලද ක්‍රමාණුකූලව වැඩි වී තිබුණු රු. 1,588,871,721ක මුදලක් අන්තර් සමාගමට ගෙවිය යුතු ශේෂ (Due to related company) ලෙස පෙන්වුම් කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, එම ශේෂය පිළිබඳව සවිස්තරාත්මක උපලේඛනයක් සහ පියවා නොගැනීමට හේතු විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට සිරිඑස්එල් මූල්‍ය ප්‍රකාශන අතර අන්තර් සමාගමට ගෙවිය යුතු ශේෂය රු. 1,581,871,721 කි. මෙම ශේෂය විගණකාධිපති වෙත විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ සිරිසිබී මූල්‍ය ප්‍රකාශයේ දැක්වෙන අගයට සමාන විය. ආයතනික මූල්‍ය ප්‍රකාශන දෙකෙහිම පෙන්වා ඇති අන්තර් සමාගම් ශේෂය සැසඳීම සඳහා අංශ අනුව විස්තර ලබාගැනීම අවශ්‍යය. එසේ නොමැතිව මූලික කාර්යාලයෙන් මූලික කාර්යාලයට සැසඳීම තුලින් පැහැදිලි අදහසක් ලබාගත නොහැක.

නිර්දේශය

කාල විශ්ලේෂණයක් සහිතව සවිස්තරාත්මක උපලේඛනයක් සකස් කර ඉදිරිපත් කිරීමට සමාගම කඩිනමින් පියවර ගත යුතුය.

1.5.5 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.5.6 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය

(අ) 2019 ජූනි 30 දිනට වර්ෂ 3 සිට 4 දක්වා හිඟ ණයගැති ශේෂය රු. 271,054,607 ක් විය. තවද, 2019 ජූනි 30 දින වන විට නිම කල ව්‍යාපෘතිවලට අදාළව ණයගැති ශේෂය රු. 240,638,735 ක් වන අතර එම ශේෂ වසර 02 කට වැඩි කාලයක සිට අය කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

සේවාදායකයාගෙන් දිගු කාලීන ශේෂයන් එකතු කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

නිර්දේශය

හිඟ මුදල් අය කර ගැනීමට කඩිනමින් පියවර ගත යුතුය.

ආ) 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු රඳවා ගැනීමේ ශේෂය රු. 2,125,606,192 කි. මුදල් අයකර ගැනීමේ නිසි ක්‍රියාමාර්ග නොගැනීම හේතුවෙන් එම මුදලින් වැඩි අවසන් වූ ව්‍යාපෘතිවලට අදාළව වර්ෂ 3 සිට 5 දක්වා රු. 175,635,390 ක මුදලක්ද වර්ෂ 5 ට වැඩි රු. 1,737,437 ක මුදලක්ද අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

හිඟ ශේෂයන් අයකර ගැනීම සඳහා සෑම COE අංශයක්ම වගකිව යුතුය. කෙසේ වෙතත් සෑම ජේෂ්‍ය කළමනාකරණ රැස්වීමකදීම මෙම ගැටළුව කළමනාකාරිත්වය විසින් සාකච්ඡා කරනු ලබන අතර මෙම හිඟ මුදල් අය කර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතී.

රඳවා ගැනීමේ හිඟ මුදල් අය කර ගැනීමට කඩිනමින් පියවර ගත යුතුය.

1.5.7 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය

(අ) 2018 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට ණය හිමියන් සහ රඳවා ගැනීම් නිදහස් කිරීම් පිළිවෙලින් රු. 2,521,116,255 සහ රු. 494,475,831 ක් විය. විගණනය සඳහා ලබා දී ඇති කාල විශ්ලේෂණයට අනුව, අවුරුදු 2 සිට 5 දක්වා කාලය තුළ නිරවුල් කිරීමකින් තොරව පැවති ණයහිමි ශේෂය රු. 156,742,320 ක් සහ ගෙවිය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

විශේෂිත ව්‍යාපෘතියක් හෝ සේවාදායකයකු සතුව ඇති අරමුදල් හිඟකම හේතුවෙන් සැපයුම්කරුවන්ට සහ උපකොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ගෙවිය යුතු ශේෂයන් පවතී. එබැවින් ඔබගේ නිරීක්ෂණයට එකඟ වූ අතර සේවාදායකයාගෙන් අරමුදල් එකතු කිරීමට සහ හිඟ මුදල් වහාම ගෙවීමට අපි කඩිනමින් අවශ්‍ය පියවර ගන්නෙමු.

නිර්දේශය

ගෙවිය යුතු හිඟ ශේෂයන් පියවීම සඳහා කඩිනමින් පියවර ගත යුතුය.

යුතු රඳවා ගැනීමේ මුදල රු. 21,621,871 ක් විය.

(ආ) මූලික කාර්යාල 07 ක ඉදිකිරීම් නිමකල ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට නිරවුල් නොවී ගිණුම්වල පවතින වැඩ පූර්ව අත්තිකාරම් ශේෂය රු. 229,710,197 ක් විය.

මෙම ගැටළුව ප්‍රධාන වශයෙන් පහත සඳහන් හේතු නිසා පැන නැගී තිබුණි.

- කාර්යය සම්පූර්ණ කිරීමට පෙර ඇතැම් ව්‍යාපෘති අත්හිටුවා ඇත.
- ව්‍යාපෘති අවසන් වුවද අවසාන බිල්පත් නොලැබී තිබුණි.
- ඇතැම් අවස්ථා වලදී වැඩ පූර්ව අත්තිකාරම් ගිණුම්ගත කිරීමේදී දෝෂ ඇතිවී තිබුණි.

වැඩ පූර්ව අත්තිකාරම් පියවීම සඳහා කඩිනමින් පියවර ගත යුතුය.

1.5.8 අත්තිකාරම්

විගණන නිරීක්ෂණය

අත්තිකාරම් ලැබීම් ලබා දුන් අරමුණු සම්පූර්ණ වූ විගසම පියවිය යුතුය. කෙසේ වුවද, මූලික කාර්යාල විසින් විවිධ පාර්ශවයන්ට ලබා දුන් මිලදී ගැනීමේ අත්තිකාරම් රු. 129,754,256 ක් 2018 දෙසැම්බර් 31 වන විටත් නිරවුල් කර නොතිබූ අතර එයින් මූලික කාර්යාල 06 ට අදාළ රු. 43,027,772 ක් මාස 01 සිට 22 දක්වා වූ කාලයක් නිරවුල් නොවී තිබුණි. තවද, අනුරාධපුර පිහිටි මූලික කාර්යාලය විසින් අවස්ථා 28 කදී ලබා දුන් රු. 2,518,899 ක අත්තිකාරම් මාස 01 සිට මාස 23 දක්වා ප්‍රමාද කාලයක් සහිතව පියවා තිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

මේ අතරින් බොහොමයක් උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට අත්තිකාරම් ගෙවීම් ලෙස ලබා දී තිබුණි. ඒවා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ගෙවන වැඩ පූර්ව අත්තිකාරම්වලට ඇතුළත් කළ යුතුය. එසේ වී තිබුණේ නම් මෙම ගැටළුව මතු නොවනු ඇත. අනුරාධපුර මූලික කාර්යාලයේ ඔබ නිරීක්ෂණය කළ පරිදි නිරවුල් නොවූ අත්තිකාරම් පවතින අතර ප්‍රායෝගික දුෂ්කරතා හේතුවෙන් ඒවා නොවිසඳුනු ඒවා ලෙස පෙන්වන ලදී. උදා: සිදු කරන ලද කාර්යයන්හි ගුණාත්මක ගැටළු හෝ උප කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් සපයනු ලබන භාණ්ඩ හේතුවෙන් අත්තිකාරම් නොපියවූ ලෙස ගිණුම්වල පෙන්වා තිබුණි.

නිර්දේශය

2015 ජූලි 14 දිනැති රාජ්‍ය මූල්‍ය චක්‍රලේඛ අංක 03/2015 මගින් සංශෝධනය කරන ලද මූල්‍ය රෙගුලාසි 371 සහ සමාගමේ මූල්‍ය බලතල පැවරීමේ විධිවිධානවලට අනුකූල වීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 262(2)	ගෙවන ලද සියලුම වඩුවර ඒවා තහවුරු කරන ලියවිලි වල “ගෙවන ලදී”(“PAID”) මුද්‍රාව යෙදිය යුතුය. මුදල් පොතේ සටහන් කොට ඇති ගෙවූ දිනය මුද්‍රාවෙහි යොදා තිබිය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, අනුරාධපුර මූලික කාර්යාලය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අවස්ථා 7 කදී රු. 2,831,053 ක් මෙම අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූලව ගෙවීම් කර නොතිබුණු බව විගණන නියැදි පරීක්ෂාවේදී අනාවරණය විය.	ඔබේ නිරීක්ෂණය පිළිගෙන නිවැරදි කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.	නැවත ගෙවීම සඳහා වන අවදානම අවම කිරීම සඳහා ඵලදායී ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.
(ආ) 2003 ජුනි 02 දිනැති පීඊඩී / 12 අංක දරන යහපාලනය සඳහා වූ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය වක්‍රලේඛයේ 4.2.5 ඡේදය	තොග කාල විශ්ලේෂණ සහ සෙමින් වලනය වන සහ භාවිතයට නුසුදුසු තොග හඳුනාගැනීමේ වාර්තා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මාසිකව සමාලෝචනය කර නොමැත.	ප්‍රධාන අයිතම මිලදී ගනු ලබන්නේ ප්‍රමාණ පත්‍ර මත පදනම්ව වන අතර එවැනි වලනය නොවන ද්‍රව්‍යමය අයිතම නොමැත. වාර්ෂිකව සත්‍යාපනයෙන් වලනය නොවන අයිතම හඳුනා ගනිමු. කෙසේ වෙතත්, ප්‍රමාණපත්‍ර මත පදනම්ව මිලදී ගැනීම නිසා වලනය නොවන අයිතම පැවතීම ඉතා දුර්ලභ ය.	සෑම වසරකම අවසානයේදී සෙමින් වලනය වන හා යල් පැන ගිය තොග හඳුනා ගැනීමට පියවර ගත යුතුය ..
(ඇ) රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2.1 මාර්ගෝපදේශය	සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සමාගම විසින් ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කර නොතිබුණි	ස්ථාවර වත්කම් ලබා ගැනීම සඳහා සීර්ඵස්ඵල් ආයතනය විසින් 2018 දී ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සකස් කර ඇත. වසර පුරා ව්‍යාපෘති ලැබෙමින් පවතින බැවින් සෑම	මධ්‍යගත ප්‍රසම්පාදනයට එරෙහිව විමධ්‍යගත ප්‍රසම්පාදනය, කොන්ත්‍රාත් ගොනු කිරීම/කොටස් කිරීම, වැඩ සඳහා වූ ගොනු ප්‍රමාණය හා ආදියෙහි

ව්‍යාපෘතියක්ම සලකා සාපේක්ෂ වාසි දායක බලා වෙනම ප්‍රසම්පාදන තත්වය තක්සේරු සැලසුම් සකස් කිරීම කරමින් සමාගම ප්‍රායෝගික නොවේ. ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කළ යුතුය.

1.7 මුදල් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී මූලික කාර්යාල තුනක් විසින් රු. මිලියන 200 ක තාවකාලික හා ස්ථිර අයිරා පහසුකම් ලබාගෙන තිබුණු අතර. සමාගමේ අනෙකුත් මූලික කාර්යාලවල වසර පුරා රු. 1,985,105,933 වාසිදායක මුදල් ශේෂයක් පැවතුණි. කෙසේවෙතත්, බැංකු අයිරා ලබා ගැනීමට ඉඩ දීම වෙනුවට සමාගමේ අතිරික්ත මුදල් නිසි ආකාරයෙන් බෙදා හැරීම පිළිබඳව සමාගමේ කළමනාකාරිත්වය අවධානය යොමු කර නොතිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සමාලෝචිත වර්ෂයේ සමාගමේ අයිරා පොලිය ලෙස රු. 9,836,364 ක් ගෙවන ලදී.

කළමනාකාරිත්වයේ

දැක්වීම

අප සතුව බිලියන 1.9 ක් වටිනා ස්ථාවර තැන්පතු තිබුණද, එයින් 95% කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් ලංසු බැඳුම්කර, අත්තිකාරම් බැඳුම්කර සහ කාර්යසාධන බැඳුම්කර ලබා ගැනීමට බැංකුවලට ඇප තබා ඇත. එබැවින් ස්ථාවර තැන්පතුවල ආයෝජනය කිරීමේ අරමුණු ප්‍රධාන වශයෙන් බැඳුම්කර ඇප තැබීම වන අතර අනාගතයේ දී මෙවැනි දේ මහඟරවා ගැනීම සඳහා නිසි අභ්‍යන්තර අරමුදල් හුවමාරු කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කිරීමට අපි අවශ්‍ය පියවර ගත්තෙමු.

අදහස්

නිර්දේශය

අතිරික්ත මුදල් කාර්යක්ෂමව උපයෝගී කර ගනිමින් සමාගමේ ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා සමාගමේ කළමනාකාරිත්වය අවධානය යොමු කළ යුතුය.

1.8 බදු රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය

ආර්ථික සේවා ගාස්තු (ESC) සඳහා සිය බදු වගකීම ගණනය කර ඇත්තේ සමාගමේ සම්පූර්ණ පිරිවැටුම නොගෙන උතුරු මූලික

කළමනාකාරිත්වයේ

දැක්වීම

සියලු සාධක සැලකිල්ලට ගනිමින්, ප්‍රධාන වශයෙන් මුදල් ප්‍රවාහ ගැටළු සහ බදු කළමනාකරණය හේතුවෙන් සමාගම මුළු ආර්ථික සේවා ගාස්තු (ESC) බදු වගකීම්

අදහස්

නිර්දේශය

සමාගම දේශීය ආදායම් පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූල විය යුතුය.

කාර්යාලයේ පිරිවැටුම ලබා ගැනීමෙන් පමණක් බව නිරීක්ෂණය විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් 2018 ජනවාරි 01 සිට දෙසැම්බර් 31 දක්වා කාලය තුළ ආර්ථික සේවා ගාස්තු (ESC) රු. 53,712,647 ක් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට අඩුවෙන් ගෙවා තිබුණි.

ගෙවා නැත. අනාගතයේදී, සමාගමේ මුළු ආර්ථික සේවා ගාස්තු (ESC) වගකීමට සමාන ගෙවීමක් පවත්වා ගැනීමට අපි උත්සාහ කරමු.

කෙසේ වෙතත්, 2019 දී අපි දේශීය ආදායම් පනත අනුගමනය කරමින් 2019 පළමු කාර්තුව සඳහා රු. මිලියන 12 කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් බදු වශයෙන් ගෙවා ඇත.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කර තිබුණු මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රකාරව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. මිලියන 173.09 ක බදුපෙර ශුද්ධ ලාභය ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ බදුපෙර ශුද්ධ ලාභය රු.මිලියන 158.39 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.මිලියන 14.07 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. රු. මිලියන 1,105.54 ආදායම අඩුවීමට එරෙහිව රු. මිලියන 1209.61 කින් විකුණුම් පිරිවැය අඩුවීම මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 ප්‍රධාන ආදායම් හා වියදම් විෂයයන්වල ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය

විස්තර	2018 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	2017 දෙසැම්බර් 31 න් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා	විචලනය (වාසිදායක / අවාසිදායක)	ප්‍රතිශතය (%)
	රු.	රු.	රු.	
ආදායම	11,189,114,164	12,294,651,635	(1,105,537,471)	9
කුලී ආදායම	58,207,817	16,375,557	41,832,260	255
විවිධ ආදායම්	27,401,200	63,995,420	(36,594,220)	57
මූල්‍ය ආදායම	150,173,742	129,450,403	20,723,339	16
ක්ෂයවීම	165,689,241	153,038,109	(12,651,132)	8
වැටුප් හා වේතන සහ සේවක ප්‍රතිලාභ	500,954,449	365,636,297	(135,318,152)	37
අතිකාල දීමනා සහ දිරි දීමනා	59,445,878	61,118,895	1,673,017	3
මූල්‍ය පිරිවැය	44,240,151	16,589,596	(27,650,555)	167

2.3 අනුපාත විශ්ලේෂණය

ලබා දී ඇති තොරතුරු වලට අනුව, සමාලෝචනය කරන ලද වර්ෂය සහ ඊට පෙර වර්ෂය සඳහා සමාගමෙහි වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

අනුපාත	2018	2017
ලාභදායීතා අනුපාත	7.03	5.55
දළ ලාභ අනුපාතය (GP) (%)	0.60	0.37
මෙහෙයුම් ලාභ අනුපාතය (%)	1.37	1.28
වත්කම් මත ප්‍රතිලාභ අනුපාතය (ROA) (%)		
ද්‍රවශීලතා අනුපාත		
ජංගම වත්කම් අනුපාතය (වාර ගණන)	1:1.5	1:1.1
ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය (වාර ගණන)	1:03	1:1.06

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමාගම රු. මිලියන 12,617 සමස්ත වත්කම් භාවිතා කර රු. මිලියන 173 ක බදු පෙර ශුද්ධ ලාභයක් උපයාගෙන තිබුණි. එබැවින්, සමස්ත වත්කම්වල ප්‍රතිලාභ සියයට 1.37 ක් පමණක් වූ අතර එය පෙර වර්ෂයේ දී සියයට 1.28 ක් වී තිබීමෙන් වත්කම්වල ප්‍රතිලාභ සමාන කර්මාන්තයේ පිළිගත් අනුපාතයට සාපේක්ෂව බෙහෙවින් අඩු බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දළ ලාභ ආන්තිකය සහ ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකය පිළිවෙලින් සියයට 7.03 සහ සියයට 1.55 ක් වූ අතර පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව දළ ලාභ ආන්තිකය සියයට 1.48 කින් ඉහළ ගොස් ඇති අතර ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකය 0.26 කින් සුළු වශයෙන් ඉහළ ගොස් තිබේ. සමාලෝචිතයට වර්ෂය තුළ ශුද්ධ ලාභ ආන්තිකය සියයට 2.18 ක මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට අපේක්ෂා කළද එය අත්කර ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරීත්වයේ නිර්දේශය
අදහස් දැක්වීම

විගණනය සඳහා ලබා දී ඇති තොරතුරු වලට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමාගමේ මූලික කාර්යාල 09ක් විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ නිමකල ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති 154 කින් ලංසු තැබීමේ ක්‍රියාපටිපාටි හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අකාර්යක්ෂමතාව හේතුවෙන් රු. 724,162,239 ක අලාභයක් ලබා තිබුණු අතර වර්ෂය තුළ දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින ව්‍යාපෘති 22 කින් රු. 189,886,903 ක අලාභයක් වාර්තා විය. විස්තර පහත දැක්වේ

අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වය, ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය හිඟය, ඉදිකිරීම් කාලය තුළ සැලසුම් වෙනස් කිරීම සහ අනෙකුත් නොවැලැක්විය හැකි හේතු නිසා එම ව්‍යාපෘති ප්‍රමාද විය. එහෙත් මිල උච්චාවචනය අසාමාන්‍ය පාඩු අවම කර ගැනීමට සමාගම ඵලදායී පියවර ගත යුතුය.

(අ) සැලකිය යුතු අලාභයක් සහිතව නිම කරන ලද ව්‍යාපෘති

සේවාදායකයින් විසින් අනුමත කර නොතිබුණි. එම හේතු නිසා ව්‍යාපෘතිවල අලාභ සිදුවී තිබුණි.

මූලික කාර්යාලයේ නම	ව්‍යාපෘති ගණන	කොන්ත්‍රාත් මුදල රු.මි.	සමුච්චිත පිරිවැය 31.12.2018 රු.මි.	ව්‍යාපෘති පාඩුව රු.මි.
නැගෙනහිර	04	171	207	(36)
WP2	08	1,295.4	1,383.6	(88.1)
WP1	04	45.5	52.5	(7)
මධ්‍යම	13	392	428.3	(36.3)
උතුරු	02	404.5	450.2	(45.7)
සබරගමුව	02	107.7	118.7	(11)
දකුණු	15	961.2	1,064.4	(103.2)
ඌව	18	479	542.8	(63.7)
උතුරු මැද	66	48.3	2,462	(255)
පොළොන්නරුව	<u>22</u>	<u>1,267.9</u>	<u>1,345.6</u>	<u>(77.6)</u>
	<u>154</u>	<u>5,172</u>	<u>8,055</u>	<u>(724)</u>

ඉහත ව්‍යාපෘතිවලින් 43% ක්ම සමාගමේ උතුරු මැද (අනුරාධපුර) මූලික කාර්යාලයට අයත් වූ ව්‍යාපෘති වන අතර 2018 දෙසැම්බර් 31 දක්වා මෙම මූලික කාර්යාල විසින් දරා තිබුණු ශුද්ධ අලාභය ආසන්න වශයෙන් රු. මිලියන 255 කි..

(ආ) පාඩු සමඟ ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘති

මූලික කාර්යාලයේ නම	ව්‍යාපෘති ගණන	කොන්ත්‍රාත් මුදල රු.මිලිය	සමුච්චිත පිරිවැය 31.12.2018 රු.මි.	ව්‍යාපෘති පාඩුව රු.මි.	ප්‍රතිශත %
නැගෙනහිර	02	185.7	214.6	28.9	86-93
WP2	02	280.9	312.3	31.4	99
මධ්‍යම	04	317.5	348.2	30.7	81-95
දකුණු	05	385.6	420.1	34.5	99
ඌව	03	60.2	71.3	11.1	86-99

උතුරු මැද	06	298.6	351.7	53.1	85-99
	<u>22</u>	<u>1,528.6</u>		<u>189.8</u>	
එකතුව			<u>1,718.4</u>		

ඉහත පාඩු මත කෙරීගෙන යන ව්‍යාපෘති අතුරින් රු. මිලියන 53 ක අලාභයක් සහිත ව්‍යාපෘති 06 ක් සමාගමේ උතුරු මැද (අනුරාධපුර) මූලික කාර්යාලය විසින් සිදුකරමින් පවතී..

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

සමාගම විසින් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කෙටිකාලීන ආයෝජන වල රු. 1,985,105,933 ක් ආයෝජනය කර තිබුණු අතර එම ආයෝජනවලින් රු. 105,933,591 ක ශුද්ධ පොලී ආදායමක් උපයා තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, සමාලෝචනය කරන ලද වර්ෂය තුළ මෙහෙයුම් කටයුතුවලින් (සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතුවලදී) උපයන ලද ශුද්ධ ආදායම රු. 67,156,916 පමණක් විය. එබැවින් වර්ෂය තුළ උපයන ලද ශුද්ධ පොලී ආදායම සමාගමේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලින් උපයන ආදායමට වඩා බෙහෙවින් වැඩි ය. තවද, මෙම ශුද්ධ පොලී ආදායම සමාලෝචිත වර්ෂයේ බදු පෙර ලාභයෙන් සියයට 61.2 ක් නියෝජනය කර තිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් නිර්දේශය දැක්වීම

නිරීක්ෂණයට එකඟ වූ අපි අනාගතයේදී සමාගමේ මෙහෙයුම් ලාභය වැඩි දියුණු කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගත්තෙමු.

සමාගමේ කළමනාකාරිත්වය සිය මානව හා භෞතික සම්පත් ආර්ථික හා කාර්යක්ෂමව භාවිතා කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතුය.

3.3 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය

සමාගම විසින් සිදු කරන ලද ව්‍යාපෘති අවසන් වූ පසු ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ලැබිය යුතු (Due from customer) හෝ ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ගෙවිය යුතු මුදල් (Due to customer) ශේෂ නොතිබිය යුතුය. කෙසේවෙතත්, අවසන් වූ ව්‍යාපෘති වලට අදාලව ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් ලැබිය යුතු ශේෂය රු

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් නිර්දේශය දැක්වීම

නිම කරන ලද ව්‍යාපෘති ලෙස ආදායම් පත්‍රයේ 100% ලෙස පෙන්වා ඇතත්, අවසාන බිල්පත් සහතික කිරීමේ ගැටළු, අමතර වැඩ සහතික කිරීමේ ගැටළු, වැඩ පූර්ව අත්තිකාරම් අයකර ගැනීමේ ගැටළුව තිබිය හැකිය. එබැවින් 100% ක් සම්පූර්ණ කරන ලද ව්‍යාපෘති සඳහා ලැබිය යුතු ශේෂය හා ගෙවිය යුතු ශේෂය ශුන්‍ය වියයුතු බවට අපට

මෙම දිගු කාලීන ශේෂයන් ඉවත් කිරීම සඳහා කඩිනමින් පියවර ගත යුතුය.

.399,194,489 හා ගෙවිය යුතු සහතික විය නොහැක. ශේෂය රු. 13,331,669 ක් විය. තවද, මෙම හිඟ ශේෂයන් පිළිබඳ කාල විශ්ලේෂණය විගණනය සඳහා ලබා දී නොමැත.

3.4 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

කාල පරිච්ඡේදයේ අවශ්‍යතාවය නිශ්චය කිරීමෙන් පසු නිසි සැපයුම්කරුවන් තෝරා ගනිමින් තොග වශයෙන් ප්‍රසම්පාදනය නොකර සමාගමේ මූලික කාර්යාල විසින් රු. 4,203,562,421 ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය වරින් වර විවිධ සැපයුම්කරුවන්ගෙන් විවිධ මිල ගණන් යටතේ ප්‍රසම්පාදනය කර තිබුණි. නිසි පුරෝකථනයකින් පසුව සුදුසු සැපයුම්කරුවන්ගෙන් අවශ්‍ය සියළු ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය මිලදී ගෙන තිබුණේ නම් සමාගමට මහජන මුදල් විශාල ප්‍රමාණයක් ඉතිරි කර ගැනීමට හැකිව තිබුණි.

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

වසරකට ව්‍යාපෘති 500 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් හසුරුවන අතර ඒවා මාර්ග, ගොඩනැගිලි, ක්‍රීඩා පිටිය, ජල සම්පත් ව්‍යාපෘති, ජල විදුලි ව්‍යාපෘති යනාදිය විවිධ අංශ යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. කෙසේ වෙතත් ව්‍යාපෘති ලැබීමේ නිසි ක්‍රමවේදයක් නොමැති අතර මෙය අනපේක්ෂිත කර්මාන්තයකි. මන්දයත් සියළුම ව්‍යාපෘතිවල ක්‍රියාකාරීත්වය ව්‍යාපෘතිවල මුදල් ප්‍රවාහ සහ පාරිසරික තත්ත්වයන් මත රඳා පවතින බැවිනි. සේවාදායකයා ගෙවන්නේ නම් සහ කර්මාන්තය පදනම් වන්නේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ මුදල් ප්‍රවාහය මත නම් අපි ද්‍රව්‍ය මිලදී ගන්නෙමු. එබැවින් ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් තිබීම සහ එම සැලැස්ම මත පදනම්ව මිලදී ගැනීම මෙම කර්මාන්තය තුළ ආවේනික ගැටළුවක් වේ.

නිර්දේශය

ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ විනිවිදභාවය ඉහළ නැංවීමටත්, මූල්‍යමය වශයෙන් වඩාත්ම වාසිදායක හා ගුණාත්මකව සමාගමට හොඳම සේවාවන් සහ සැපයුම් ලබා ගැනීමටත් සමාගමේ කළමනාකාරීත්වය ඵලදායී ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

3.5 වෙනත් සංවිධානවල සම්පත් උපයෝජනය කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය

ඉංජිනේරුමය කාර්යයන් පිළිබඳ මධ්‍යම උපදේශන කාර්යාංශයට (සීරීසීබී - මව් සමාගම) අයත් නිලධාරීන් දෙසිය නවයක් (209) ක් 2003 ජුනි 02 දින පීරීසී / 12 යහපාලනය සඳහා වූ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 9.4 වගන්තියේ විධිවිධානවලට පටහැනිව සමාගමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා යොදවා

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

ව්‍යාපාරික පරාසය පුළුල් කිරීම සඳහා සීරීසීබී හි ඉදිකිරීම් අංශය ලෙස සීරීඑස්එල් ආරම්භ කර ඇත. එකල සමාගම විසින් සිදු කරනු ලබන ඉදිකිරීම් කටයුතුවල නිරත වීමට වෘත්තිකයන්ගේ දැනුම හා පළපුරුද්ද හදිසි අවශ්‍යතාවයක් විය. පිටතින් නව සේවකයින් බඳවා ගැනීමකින් තොරව

නිර්දේශය

වෙනත් ආයතනවලට අයත් මානව සම්පත් යෙදවීමට පෙර නිසි අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.

තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, සිරිසිඬි විසින් සපයන ලද තොරතුරු වලට අනුව 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාගම නිලධාරීන් 180 ක් පමණක් මුදාහැර තිබුණි.

සිරිඑස්එල් විසින් අවශ්‍ය අනුමැතිය සහිතව සිරිසිඬි හි පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි මානව සම්පත් උපයෝගී කර ගෙන ඇත.

3.6 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

ආ) අනුමත බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් නොමැතිව සමාගම ස්ථිර,(Fixed) ස්ථිර කාලීන කොන්ත්‍රාත්,(Fixed term contract) රැකියා කොන්ත්‍රාත්(Job contract) සහ පැවරුම් පදනම(Assignment basis) යටතේ විවිධ තනතුරු සඳහා නිලධාරීන් 792 දෙනෙකු බඳවා ගෙන තිබුණි.

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

සිරිසිඬි හි අනුමත බඳවාගැනීමේ යෝජනා ක්‍රමය (SOR) සහ පරිපාලන ක්‍රියා පටිපාටිය අනුගමනය කිරීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබාගෙන ඇත. කෙසේ වෙතත්, සිරිඑස්එල් හි බඳවාගැනීමේ යෝජනා ක්‍රමය අනුමැතිය සඳහා 2019 ජූලි 30 දින පැවති අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල රැස්වීමට ඉදිරිපත් කර ඇත.

නිර්දේශය

සමාගමට අනුමත බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ යෝජනා ක්‍රමයක් තිබිය යුතු අතර, එක් එක් තනතුරු සඳහා අවශ්‍ය අවම අධ්‍යාපන හා වෙනත් සුදුසුකම් ඉතා පැහැදිලිව නිශ්චය කළ යුතුය.

(ආ) සමාගමේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවට අනුව, 2018 දෙසැම්බර් 31 වන විට අතිරික්ත තනතුරු 145 ක් තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, 2018 ජූලි 18 දිනැති කළමනාකරණ සේවා වක්‍රලේඛ අංක 03/2018 හි විධිවිධාන අනුව කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ඒ සඳහා අවශ්‍ය අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි.

ඉදිකිරීම් සමාගමක් ලෙස නව ව්‍යාපෘති හා නව පැවරුම් සඳහා කාර්ය මණ්ඩලය යොදා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයක් පවතී. එම ව්‍යාපෘති පැවරුම් බොහෝ දුරට කෙටිකාලීන බැවින් ස්ථිර පදනමින් සේවකයින් බඳවා ගැනීමට හැකියාවක් නොතිබුණි. එබැවින්, අපි රැකියා කොන්ත්‍රාත් පදනම මත කාර්ය මණ්ඩලය යොදාගෙන හදිසි ව්‍යාපෘති අවශ්‍යතා සඳහා ඔවුන් පත් කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, ඔවුන්ගේ කාර්යසාධනය මත පදනම්ව, පවතින සේවක සංඛ්‍යාවට අනුකූලව ස්ථිර පදනමින් ඔවුන් බඳවා ගැනීම සැලකිල්ලට ගෙන තිබේ.

සමාගමේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව ඉක්මවා විවිධ කාණ්ඩ යටතේ බඳවා ගන්නා ලද සේවකයින් පිළිබඳ තොරතුරු කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

3.7 වාහන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

විගණනය සඳහා ලබා දී ඇති තොරතුරු වලට අනුව, 2018 වර්ෂය තුළ අවස්ථා 23 කදී වාහන 15 ක් අනතුරු වලට භාජනය වී තිබුණු අතර එම වාහන අලුත්වැඩියා කිරීම සඳහා රු.2,159,671 ක් වැයකර තිබුණි. කෙසේ වෙතත් පාඩුවක් හෝ අලාභ හානියක් හෝ සිදු වූ වහාම එහි ප්‍රමාණය හා හේතු නිශ්චිත වශයෙන් දැන ගැනීමත් එයට වගකිව යුත්තන් නිශ්චය කිරීමත් සඳහා පරීක්ෂණ ආරම්භ කර නොතිබුණි. තවද, මෙම වාහන අනතුරු සම්බන්ධයෙන් මූලික වාර්තා සහ අවසන් වාර්තා විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ

දැක්වීම

සීර්චස්ඵල් වෙත හදිසි අනතුරක් වාර්තා වූ විට, යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරු විසින් සිද්ධිය පිළිබඳව විශේෂ අවධානයක් යොමු කර අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබේ. සිද්ධිය හා හානිය අදාළ වාහනයේ ලොග් පොතේ සටහන් කර ඇත. අනතුරින් අනතුර පිළිබඳව රක්ෂණයක් ඉල්ලා සිටින අතර එමඟින් අනතුර සඳහා හිමිකම් පෑම සිදුවන අතර වාහනය අළුත්වැඩියා කරනු ලැබේ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රක්ෂණයෙන් අයකර ගන්නා ලද මුදලින් මෙම අනතුරු වල මූල්‍යමය පාඩුව අවම කර ගැනීමට සමාගම කටයුතු කරන ලදී.

අදහස්

නිර්දේශය

සම්පූර්ණ වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා දින 7 කට වඩා ප්‍රමාදයක් අපේක්ෂා කරන්නේ නම් මූලික වාර්තාව වහාම යැවිය යුතු අතර, පරීක්ෂණයෙන් පසුව, පාඩු ලැබූ දින සිට මාස 3 ක් ඇතුළත සම්පූර්ණ වාර්තාව ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

4. අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය

අයවැයගත සහ තථ්‍ය සංඛ්‍යා අතර සියයට 9 සිට 221 දක්වා සැලකිය යුතු විචලනයක් තිබීම හේතුවෙන් අයවැය කළමනාකරණ පාලනය සඳහා ඵලදායී පාලන ක්‍රමයක් ලෙස භාවිතා කර නොතිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ

දැක්වීම

ඉදිරි වසරේ ඉදිකිරීම් ආදායම කිසිවෙකුට පුරෝකථනය කළ නොහැකිය. ප්‍රධාන හේතුව වන්නේ ඉදිරියට එන ටෙන්ඩර් පිළිබඳ තොරතුරු නොමැති වීමයි. පුරෝකථනය කරන ලද ආදායම මත පදනම්ව අනෙකුත් සියලුම වියදම් පුරෝකථනය කරනු ලබයි. එබැවින් අපේක්ෂිත ආදායම වෙනස් වන විට අනෙක් සෘජු හා පොදු කාර්ය වියදම් වෙනස් විය හැකිය.

අදහස්

නිර්දේශය

කළමනාකරණ පාලනය සඳහා ඵලදායී පාලන ක්‍රමයක් ලෙස අයවැය භාවිතා කිරීමට කළමනාකරණය නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.